

20 juni 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

KFKS 2022-472

§ 206

Skarpnäs naturreservat

Bildande av naturreservat

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken förklara Skarpnäs som naturreservat enligt förslag till föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterad den 26 april 2022, bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 16 maj 2022.

Ärendet

Sedan slutet av 90-talet har kommunen haft ambitionen att avsätta natur- och strövområdet Skarpnäs som naturreservat; ärendet har beretts två gånger men har av olika anledningar aldrig lett till ett beslut som vunnit laga kraft. Ambitionen är nu att reservatet ska vara bildat senast hösten 2022. Förslaget sändes ut på samråd under perioden 21 januari-14 mars 2021. Vid samrådet inkom totalt 75 yttranden, varav 34 från privatpersoner. Synpunkter och ändringar beskrivs närmare i samrådsredogörelsen, bilaga 2. Natur- och trafiknämnden tillstyrkte förslaget den 26 april 2022, § 66 (bilaga 3).

Skarpnäs är ett kärnområde för biologisk mångfald med höga naturvärden. Områdets gamla barrskogar, hållmarker och blandskogar har en lång kontinuitet med många äldre träd, rikligt med död ved samt en mängd naturvårdsarter, varav flera är rödlistade. Området har mycket höga frilufts- och rekreationsvärden tack vare närheten till Orminge samt det strategiska läget som en av de inre delarna av Nacka-Värmdökilen. Genom området går Boo-leden och många delar är välbesökta.

Syftet med naturreservatet är att bevara ett tätortsnära naturområde för rekreation och friluftsliv samt bevara dess gamla skogar, hållmarker, sjöar, våtmarker, brandfält och hävdade marker, samt dess artrika växt- och djurliv. Reservatets karaktär med grova, gamla och döda träd, inslag av ädellövträd samt kulturmiljöer ska särskilt vårdas och gynnas. Inom området ska det finnas möjlighet till olika friluftsaktiviteter, naturupplevelser och vardagsrekreation. Naturvärdena är en förutsättning för att bibehålla de rekreativa värdena och friluftslivet ska utvecklas i samspel med bevarandet av biologisk mångfald.

Synpunkterna i samrådet handlade i huvudsak om att avgränsningen av reservatet bör göras om och utökas till att omfatta även den mark som detaljplaneras för Kummelbergets verksamhetsområde, samt i flera fall också Prästberget och Vargskogen (två grönområden i norra Orminge). Majoriteten av yttrandena framför att utökningen av industriområdet påverkar både naturvärden och upplevelsen i reservatet.

Eventuell placering av stenkross i verksamhetsområdet har också föranlett många synpunkter. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har påtalat att om anläggningar för friluftslivet i reservatet placeras inom bullerstörda områden (alltså för nära

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

verksamhetsområdet) kan tillsynsmyndigheten tvingas utöva tillsyn över bulleralstrande verksamheter. Vattenfall AB m.fl. har poängterat nödvändigheten av att få underhålla ledningar i ledningsrätt. OK Ravinen och Järla Orientering vill se att orientering ska vara tillåtet och välkommet.

Bland annat länsstyrelsen och naturvårdsföreningarna hade en del mindre synpunkter på föreskrifterna och skötselplanen. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen hade önskemål om att förbudspunkten som reglerar var man får cykla i reservatet formuleras om.

Efter samrådet har förtydliganden och tillägg gjorts i föreskrifterna. Reservatets avgränsning har inte ändrats.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsen den 13 juni 2022 § 180

Tjänsteskrivelse från enheten offentlig utemiljö, daterad den 16 maj 2022

Bilaga 1 Föreskrifter, avgränsning och skötselplan, daterad den 26 april 2022

Bilaga 2 Samrådsredogörelse Skarpnäs

Bilaga 3 Natur- och trafiknämndens beslut om tillstyrkande 2022-04-26, § 66

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade, med instämmande av Peter Zethraeus (M), Gunilla Grudevall-Steen (L), Anders Tiger (KD), Mats Gerdau (M), Gunnel Nyman Gräff (S), Lisskulla Zayane (MP), Tomas Ottosson (V), Lina Olsson (NL) och Esa Örmä (SD), bifall till kommunstyrelsens förslag.

Gunnel Nyman Gräff yrkade därutöver, med instämmande av Lisskulla Zayane, Tomas Ottosson och Lina Olsson, bifall till nedanstående tillägg.

”Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna att utvidga Skarpnäs naturreservat med de delar som ligger runt Kummelbergets industriområde (Tallmon i nordvästra delen samt området invid vittjärn) som undantagits, samt att även Vargskogen ska ingå i naturreservatet.”

Beslutsgång

Ordföranden ställde först kommunstyrelsens förslag mot avslag och fann att kommunfullmäktige hade beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Därefter ställde ordföranden tilläggsförslaget från Gunnel Nyman Gräff mot avslag, och fann att kommunfullmäktige hade avslagit förslaget.

Votering begärdes och verkställdes. Följande voteringsproposition godkändes: ”Den som avslår tilläggsförslaget röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej har kommunfullmäktige beslutat att bifalla tilläggsförslaget.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Vid voteringen avgavs 38 ja-röster och 22 nej-röster. 1 ledamot var frånvarande.
Ordföranden konstaterade att kommunfullmäktige därmed hade avslagit tilläggsförslaget.

Vid voteringen avgavs röster enligt bilaga.

- Voteringslista 1

Ninni Lindberg (MP) deltog inte i behandlingen av ärendet på grund av jäv.

Protokollsanteckningar

Peter Zethraeus lät anteckna följande till protokollet för Moderaterna.

”Ännu ett naturreservat och ännu ett moderat vallöfte levererat. Med en yta nästan lika stor som halva Södermalm blir Skarpnäs ett av Nackas största naturreservat. 250 hektar, det är stora markområden. Det finns alltid de som vill att ytan ska vara större, oavsett hur stor den är, men det finns också de som tycker att den skulle vara mindre. Att i detta läge börja med nya samråd och nya gränsdragningar är inte önskvärt. Vi tycker att det är en bra avvägning som säkrar både den gröna kilen, stora naturvärden och Nackabornas rekreativsmöjligheter. För att nå hit har kommunen blä köpt mark. Naturreservatets storlek är densamma som det förslag som las fram 2015. Visst utrymme finns för utvidgning av Kummelbergets industriområde också det ett viktigt inslag i Nackasamhället, alternativet hade varit att anlägga nytt industriområde på annan plats, bättre då att samla verksamheterna på ett ställe. Arbete pågår även att förtäta inom Kummelbergets nuvarande utbredningsområde för att använda marken så effektivt som möjligt.

Vi moderater vill att halva Nacka ska vara grönt, Skarpnäs naturreservat är en viktig pusselbit.”

Gunnel Nyman Gräff lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna.

”Vi tycker det är bra och viktigt med bildande av Skarpnäs naturreservat. Men vi tycker samtidigt att naturreservatet ska utvidgas. Vi stöttar inte återremissyrkandet kring planerna till naturreservatet då detta skulle fördröja införandet och riskera hela processen. Verksamhetsområdet i Kummelberget behövs, men Socialdemokraterna vill istället förtäta och bygga på höjden för att öka tillgången till verksamhetslokaler. Det skulle även göra verksamhetsområdet trevligare och tryggare för de som arbetar eller har ärenden där. Därför la vi fram ett tilläggsyrkande där vi ville ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna att utvidga Skarpnäs naturreservat med de delar som ligger runt Kummelbergets industriområde (Tallmon i nordvästra delen samt området invid vittjärn) som undantagits, samt att även Vargskogen ska ingå i naturreservatet.”

Lina Olsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan.

”Nackalistan är positiva till att stora och värdefulla delar av grönområdet och har konsekvent yrkat på att det strandskyddade området norr om Vittjärn ingår i naturreservatet. Det gjorde vi som ensamt parti redan när Nackas översiktsplanen antogs 2018. Nackalistan vill inte att naturreservatets yta kring Kummelbergets industriområde

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

begränsas, speciellt i känsliga delar, och känner oro över att den kommande biltrafiken och andra olägenheter som denna exploatering medför kan minska värdet av naturreservatet.”

Esa Örmä lät anteckna följande till protokollet för Sverigedemokraterna.

”Sverigedemokraterna välkomnar det föreliggande beslutet, som väl harmonierar med Sverigedemokraternas ambitioner att bevara Nacka grönt. Naturreservat har visat sig vara ett säkert sätt att skydda det gröna Nacka från överambition på exploateringsområdet. Lokaliseringen är också lämplig, nära befolkningscentra, som attraktioner av olika slag gärna bör vara enligt Sverigedemokraternas syn på tillgänglighet och närhet.”

Lisskulla Zayane lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet.

”Miljöpartiet tycker det är bra att det bildas ett Naturreservat i Skarpnäs. Vi har dock haft en del synpunkter kring gränsdragningen av reservatet, bl.a. kring Kummelbergets verksamhetsområde. Därför vill vi vill att förutsättningarna för en utvidgning av naturreservatet utreds innan den nya detaljplanen för Kummelbergets verksamhetsområde antas. Miljöpartiet vill att även Vargskogen ska ingå i reservatet, och att kommunen verkar för en utökning av naturreservatets gränser, direkt efter instiftandet. Trots den långa resan mot ett naturreservat i Skarpnäs behöver bildandet av reservatet inte vara slutet på resan.”

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet.

”Det är verkligen dags att göra Skarpnäs till ett naturreservat. Det är verkligen dags att prioritera natur och miljöfrågor även om det om det står i konflikt med ekonomiska intressen. Det gäller att inte vara kortsiktigt tänkande och ha förmåga till långsiktighet i planeringen, kunna bibehålla och utveckla biologiska värden. Dagens förslag till avgränsning av naturreservatet gör att Kummelbergets verksamhetsområde ska få ta en viktig del av jungfrulig skog i anspråk istället för att bli det naturreservat som verkligen behövs mer än någonsin i dessa klimatnödläges tider. Vi ser att verksamhetsområden behöver utvecklas men inte på områden men dessa höga naturvärden. De områden som nu är planerade för att göra Kummelbergets verksamhetsområde större, behöver ingå i naturreservatet för öka den biologiska värdekärnan. Det ger också strandskydd då vissa delar av utvidgningen ligger inom strandskyddat område. Att göra industrimark av naturmark är direkt olämpligt.

I samrådet framkommer en tydlig bild i yttrandena, att utöka Naturreservatet på den mark som kommunen vill utöka kummelbergets verksamhetsområde på och med den stora majoriteten av yttranden som visar engagemang och kunskap om natur och biologisk mångfald är det bästa alternativet idag att bifall naturreservatet med tilläggsyrkandet om att kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna att utvidga Skarpnäs naturreservat med de delar som ligger runt Kummelbergets industriområde.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande